

OUWEJONGENSKRENTENBROOD

© 2014 Goos van Nimwegen
omslagontwerp: mapajandesign
omslagillustratie: Gerard Nol
ISBN: 978 940 212 2671

Niets in deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

www.goosvannimwegen.nl

OUWEJONGENSKRENTENBROOD

Goos van Nimwegen

Alweer voor M.

Wie in dit boek gelijkenissen met bestaande personen of situaties meent te zien, zit er voor het grootste deel naast.

1

De winkelpui beviel hem.

Hij was verbluffend elegant en het romig wit en hemelsblauw geschilderde houtwerk was dermate frêle gedimensioneerd en gedetailleerd dat het een wonder leek dat het de tand des tijds had weten te weerstaan.

In de lijst boven de pui was een tegelplateau opgenomen met daarop de afbeelding van een jonge vrouw. Ze zat in het gras en droeg een klassiek crèmekleurig en met gouden biezen afgezet gewaad. Haar blonde haar omkranste haar hoofd als een aureool en aan haar voeten zat een in adoratie naar haar opkijkende peuter. Het vredige tafereel was gesitueerd in een arcadisch landschap met glooiende velden onder een strakblauwe hemel.

De vrouw keek met zichtbaar welgevallen naar een glazig wit potje in haar sierlijk opgeheven linker hand. Daarop was een groen kruis te zien dat de betekenis van de voorstelling leek aan te duiden, want onder het tableau stond in gestileerde jugendstil letters: 'Drogisterij Philip Drijver - Anno 1899'.

Een drogisterij zat er inmiddels niet meer in.

Toen Daaf Goeman door de ongelapte winkelruit naar binnen keek zag hij de aangename wanorde van een beeldhouwersatelier waarin witte gipsmodellen van voornamelijk vrouwenfiguren de boventoon voerden. Hij realiseerde zich met lichte weemoed dat hij, als het in zijn leven anders was gelopen, zelf zijn dagen ook in zo'n ruimte zou hebben doorgebracht.

Achter het atelier was een ommuurd zonnig binnenplaatsje te zien met in het midden een zwart geschilderd smeedijzeren tuinstel. Op de tafel stond een lage rieten mand met bloeiende bloemen, campanula zo te zien, en tegen de achtergrond van een met klimop begroeide blinde muur had de kunstenaar een kleine

buitenexpositie van bronzen afgietsels ingericht.

In de werkruimte zelf leek op het moment niemand aanwezig te zijn.

Hij keek naar rechts, waar een collega van de geüniformeerde dienst de ingang van het bovenhuis bewaakte en een klein groepje nieuwsgierigen op afstand hield.

Daarachter lag de dode, wist hij.

Hij vermande zich en liep naar de deur.

‘De Technische Recherche is er ook net,’ zei de agent, met zijn duim over zijn schouder wijzend.

Het halletje was maar klein. Amper een meter breed en tot aan de trap hoogstens drie meter lang.

De dode man zat, enigszins opzij gezakt, met opgetrokken knieën op de vloer. Hij droeg een beige ribfluwelen broek met daarop een wit overhemd met kleine blauwe ruitjes en lange mouwen. Zijn rug en hoofd leunden achterover tegen de onderste traptreden. Zijn ogen stonden wijd open en zijn blik leek verbaasd over wat hem zo plotseling overkwam.

Frans van Rijswijk stond, geheel in het wit gehuld, vlak achter de voordeur naar het lichaam te kijken.

‘Aantrekken,’ zei hij terwijl hij, zonder zich om te draaien, twee plastic schoenovertrekken en twee latex handschoenen omhoog stak. ‘En als het even kan overal vanaf blijven.’

Daaf Goeman sloot de deur achter zich en voldeed zwijgend aan het eerste verzoek.

‘Je kunt hier je kont niet keren,’ ging de technische rechercheur zich omdraaiend verder. ‘Er is een tent onderweg. Als die staat hebben we de ruimte en zijn we bovendien van die verdomde pottenkijkers af.’

Ze stonden samen even in stilte naar het bizarre tafereel te kijken.

‘Is het niet gewoon een ongeluk?’ vroeg Daaf Goeman.

‘Het lijkt erop. Maar alleen op het eerste gezicht. Hoe langer ik naar hem kijk, hoe minder ik het geloof.’

‘Waarom?’

‘Door zijn houding vooral.’

‘Hoezo?’

‘Als hij van de trap was gevallen zou hij nooit zo terecht zijn gekomen. Dan had zijn lichaam in een of andere rare hoek gelegen

en waarschijnlijk met zijn hoofd naar beneden in plaats van naar boven.’

‘Maar wat is er dan gebeurd?’

‘Volgens mij is hij toen hij hier beneden in het halletje stond achterover gevallen en met zijn achterhoofd op een trede terecht gekomen.’

Van Rijswijk wees naar zijn nek en vervolgens naar de zevende trede.

‘Daar ergens, denk ik. Bij die markering zit iets op de rand van de trede. Ik weet nog niet precies wát, maar ik durf een wedje te maken dat het van zijn achterhoofd of schedelbasis afkomstig is. Ik denk dat we, als we hem omdraaien, ook zullen zien dat hij daar ergens een flinke bloeduitstorting heeft.’

Hij keek nog eens peinzend naar het zittende lichaam en herhaalde toen wat hij eerder kennelijk al voor zichzelf had geconcludeerd.

‘Zijn lichaam is, lijkt mij, vervolgens naar beneden gegleden totdat hij met zijn kont op de vloer terecht kwam. Vandaar die opgetrokken knieën.’

‘Zou hij een hartaanval hebben gehad?’

‘Ik denk het niet. Dan zak je meer in elkaar, lijkt mij. Meer rechtstandig bedoel ik. En daar zit die plek daar op die trede te hoog voor. En te ver naar achteren. Ik denk dat de klap met zijn nek tegen die scherpe rand hem fataal is geworden. Een gebroken nek, zou ik zeggen. Of een schedelbasisfractuur.’

Hij stond weer even stil te kijken.

‘Hij was,’ ging hij verder, ‘en dat is trouwens het belangrijkste, niet alleen toen hij viel. Ik gok erop dat hij iemand heeft opengedaan en vervolgens een flinke duw van zijn bezoeker heeft gekregen. Zo van “wat mot je nou, klootzak?”’

Van Rijswijk illustreerde zijn woorden met agressief duwende bewegingen van zijn beide armen en handen.

‘Waarom denk je dat?’ vroeg Daaf Goeman.

Zijn collega wees naar het middel van de dode man.

‘Niet alleen door de manier waarop hij gevallen is. Kijk ook maar eens naar zijn overhemd. Dat is half uit zijn broek getrokken. Toen zijn bezoeker zag dat hij dood was of in ieder geval buiten westen, heeft hij hem opzij getrokken. Ik denk dat hij de trap op wilde, naar boven en dat het lichaam hem de doorgang versperde.

Je kunt nog goed zien waar hij hem heeft vastgepakt.'

Daaf Goeman reikte naar voren en zag waar Van Rijswijk op doelde. Ter hoogte van de sleutelbeenderen zaten aan beide zijden kreukels op het overhemd van de dode man.

Plotseling realiseerde hij zich wie het was die daar lag.

'Het is Drijver,' riep hij stomverbaasd uit.

'Dat klopt,' zei Christel Bruins die, juist met een plastic zakje in haar hand van de trap af kwam lopen. Zo te zien zat er een portefeuille in. 'Govert Drijver van de Kennemer Courant.'

Daaf Goeman was gebeld toen hij thuis aan het ontbijt zat. Aan een kop zwarte koffie eigenlijk. Hij las de krant en wierp af en toe een steelse blik op Helen die tegenover hem, slaperig en in haar badjas nog, in zichzelf gekeerd een geroosterd sneetje brood met marmelade at en daarbij thee dronk. Ze hadden die ochtend allebei nog maar weinig gezegd en de melding van het misdrijf had voor haar, zo meende hij van haar gezicht te kunnen aflezen, vooral betekend dat zij vandaag vervroegd van zijn nabijheid zou worden verlost.

De mededeling van Christel Bruins was summier geweest: wat er gebeurd was en waar en dat zijzelf net op de plaats delict was aangekomen. Geen naam nog, voor zover hij zich herinnerde. Hij was zonder zijn kopje leeg te drinken vertrokken.

Het adres was vlak bij het hoofdbureau en amper vijf minuten lopen van zijn eigen huis.

Daaf Goeman kende Govert Drijver wel.

Uit de krant natuurlijk, de Kennemer Courant, waarin hij sinds mensenheugenis columns schreef onder het pseudoniem Hasselaer, maar ook uit het café. De journalist zat vaak in SchoppenAas, een bruine kroeg in de binnenstad achter de Bavo. Meestal alleen, maar soms in het gezelschap van een vrouw van rond de vijfenveertig. Zelf kwam hij daar ook regelmatig, maar alleen doordeweeks omdat er in het weekend iets te vaak van die brallerige studentjes van de hogeschool zaten.

Ze hadden nooit veel woorden gewisseld, maar Daaf Goeman had regelmatig met een half oor zitten luisteren naar de bargsprekken waarin de journalist steevast een altijd licht badinerend getoonzet aandeel voor zichzelf opeiste.

'Wie heeft hem gevonden?' vroeg hij.

‘Zijn dochter,’ antwoordde Christel Bruins. ‘Vanmorgen om negen uur. Ze heeft dat atelier hier beneden. Toen ze hem om acht uur belde, nam hij niet op. Een half uur later ook niet en nòg een half uur later ook weer niet. Ze heeft de sleutel van het bovenhuis en omdat ze ongerust werd heeft ze zichzelf binnengelaten.’

‘Wat is er boven te zien?’

Ze haalde haar schouders op.

‘Niet veel bijzonders,’ zei ze terwijl ze zich omdraaide om weer naar boven te gaan. ‘Kom maar mee.’

Daaf Goeman trok nu ook de latex handschoenen aan en volgde haar, zich behoedzaam langs het lijk manoeuvrerend en met Van Rijswijk in zijn kielzog. In de woonkamer voegde die zich bij drie daar wachtende collega’s en begon ze op gedempte toon instructies te geven.

Om niemand te hinderen trok Daaf Goeman zich met Christel Bruins terug bij de schuifdeuren. Van daaruit nam hij de ruimte in zich op. Die was ongewoon leeg.

Het waren kamers en suite. De voor driekwart openstaande schuifdeuren tussen beide ruimten waren bezet met blank glas in lood.

Op de wit gesausde wanden hing maar weinig. In de achterkamer wat grafiek en in de voorkamer een enorm geknoopt en streng vormgegeven wandkleed van blond sisaltouw. De vloer bestond uit brede kale planken die licht blauwgrijs waren geschilderd. Die kleur kwam terug in de gestucte plafonds die in het midden waren voorzien van gipsen, in ovaal omlijstingen gevatte neobarokke ornamenten. De hanglampen die je daar zou verwachten ontbraken echter: de ruimte werd ‘s avonds uitsluitend verlicht door staande en tafelarmaturen.

In de achterkamer stonden tegen de wand naast de deur een grote open boekenkast en haaks op de tegenoverliggende muur een lange door zes Thonetstoelen geflankeerde blankhouten tafel die, te zien aan de erop geplaatste printer waarschijnlijk zowel als eet- en werktafel werd gebruikt.

De kasten tussen beide kamers waren voorzien van paneeldeuren die evenals het overige houtwerk mat crème geschilderd waren.

In de voorkamer stond een Deense houtkachel met daaromheen vier verschillende fauteuils die Daaf Goeman kwalificeerde als vintage jaren vijftig of zestig design van Deense herkomst. In de

hoek bij het raam stond op een laag tafeltje een klein ouderwets rood televisietoestel.

De kamer aan de voorzijde zag uit op het nog prille lentegroen van de bomen langs de gracht. Aan de achterzijde was, hoog uitrijzend boven de rode pannendaken de witte toren van de Bakenesserkerk te zien.

Het was een aangenaam geheel, vond hij. En hoewel alles er opgeruimd uitzag was het toch duidelijk de ruimte van een mannelijke vrijgezel. Waarom hij dat dacht wist hij niet precies. Misschien omdat er geen planten of bloemen in beide ruimten stonden en frutsels ontbraken.

‘Was hij getrouwd?’ vroeg hij.

Christel Bruins schudde haar hoofd.

‘Nee,’ zei ze, ‘ik begreep van zijn dochter dat haar ouders al een jaar of wat gescheiden waren.’

‘Wanneer is het gebeurd?’ vroeg hij zich tot Frans van Rijswijk wendend.

‘Gisteravond, denk ik. Om een uur of elf. Maar dat moet de dokter nog bevestigen.’

Daaf Goeman knikte en keek weer even om zich heen.

‘Heb je ergens een laptop gezien?’ vroeg hij toen.

De leider van het team van de Technische Recherche schudde zijn hoofd.

‘Ook geen tablet,’ zei hij, ‘en geen pc. Nergens hier in huis. Maar wel die printer daar en beneden op de meterkast staat een draadloos modem. Misschien staat zijn laptop op de redactie van de krant. Ik zoek het wel uit en dan zal ik gelijk zien of ik bij zijn e-mail kan komen.’

‘Telefoon?’

‘Geen vast toestel; alleen een iPhone. Ik zal zijn gesprekslijsten opvragen bij zijn provider. Dat is Vodafone, zag ik. Hoe lang moet ik teruggaan?’

‘Twee maanden. Is dat wat?’

Van Rijswijk knikte, liep de kamer uit en daalde de trap weer af om zijn werk bij het lichaam te hervatten.

‘Die vrouw? Zijn dochter?’ vroeg Daaf Goeman, zich weer tot Christel Bruins wendend.

‘Die heb ik naar huis gestuurd. Een eindje verder om de hoek in de Vrouwestraat. Op nummer 13. Ze was erg overstuurd.’

Daaf Goeman knikte en keek nog eens om zich heen.

‘We lopen hier alleen maar in de weg,’ constateerde hij. ‘Ik ga denk ik maar even met haar praten. Regel jij intussen iets met het buurtonderzoek?’

Het klonk kortaf en hij liep zonder een antwoord af te wachten het vertrek uit.

Hij daalde de trap weer af en manoeuvreerde onderaan opnieuw voorzichtig langs zijn collega en het levenloze lichaam van de journalist.

Op straat trok hij zijn sloffen en handschoenen uit en zag dat de door Van Rijswijk bestelde tent werd uitgeladen.

Hij keek nog eens met welgevallen naar de zwierige jugendstil pui die weldra door het witte gevaarte aan het zicht zou worden onttrokken.

Als Philip Drijver ongeveer veertig jaar was geweest toen hij met zijn drogisterij begon was hij rond 1860 geboren. Ruim 150 jaar geleden. Er hadden, bedacht hij, waarschijnlijk wel vijf of zes generaties Drijver in het pand gewoond.

Toen hij verder liep voegde zijn ondergeschikte zich bij hem.

‘Ik zag direct dat het geen ongeluk was,’ zei ze.

Daaf Goeman keek haar van opzij aan.

Ze was 33, vier jaar jonger dan hijzelf, tenger en klein van stuk. Ze had bijna onnatuurlijk lichtblauwe ogen en kortgeknipt vlasblond haar. Haar gezicht was bleek en regelmatig met sterk geprononceerde jukbeenderen en een kleine spitse neus. Zoals altijd had ze haar dunne lippen knalrood gestift, zodat ze leek op een filmster uit de jaren dertig van de vorige eeuw.

Hij reageerde niet.

Het ergerde hem dat hem dat pas was opgevallen toen Frans van Rijswijk daarop wees.

2

De vrouw die open deed kon onmogelijk Govert Drijvers dochter zijn, want ze was, net als de dode journalist zelf, ergens midden in de vijftig.

‘Gerda Kooiman,’ zei ze toen Daaf Goeman zich had voorgesteld en naar Merel Drijver had gevraagd. ‘Ik ben haar moeder. Toen ze me belde ben ik direct hier naar toe gekomen.’

Ze keek vermoeid uit haar ogen en het voor haar leeftijdsgroep kenmerkende grijze overgangskapsel zag er onverzorgd uit. Daaf Goeman realiseerde zich dat de plotselinge dood van haar gewezen man, wat er ook in het verleden tussen hen was misgegaan, ook bij háár hard moest zijn aangekomen.

Hij interpreteerde haar aarzelende blik als een onuitgesproken verzoek hen met rust te laten.

‘Schikt het?’ vroeg hij toegevend. ‘Of zal ik later terugkomen?’

‘Nee,’ hoorde hij van dieper uit het huis, ‘kom maar binnen.’

De vrouw keek hem even geërgerd aan en maakte toen plaats om hem langs te laten.

‘Daar linksaf,’ wees ze.

Achter de glazen deur was de smalle woonkamer, waar Merel Drijver op een met een effen primair rood gekleurde grand foulard bedekte bank zat. Ook zij zag bleek en moe, alsof ze de afgelopen nacht geen bed had gezien.

Ondanks dat beviel haar verschijning hem. Ze had blond, wijd uitstaand kroezend haar en blauwgrijze ogen. Ze leek hem rond de dertig en was niet opgemaakt.

Hij schudde haar hand en noemde opnieuw zijn naam en functie.

‘Gecondoleerd,’ voegde hij er aan toe en zich omdraaiend naar haar moeder: ‘U ook, natuurlijk.’

‘Dank je wel,’ zei Merel Drijver.

Gerda Kooiman zei niets. Ze knikte minzaam en keek nog steeds afwijzend.

Net als die van haar vader was ook Merel Drijvers woonkamer eenvoudig ingericht. In haar geval was spartaans eigenlijk een betere typering.

Met de rug naar het raam stond een kopie van de bank waarop ze zat. Naast beide banken bevatte het vertrek slechts een laag zwart bergmeubel waarop een flatscreen televisietoestel stond en, bij de achtergevel, een ronde gebroken wit geschilderde houten tafel met eromheen zes verschillende, maar in dezelfde kleur blauw gelakte houten stoelen uit de eerste helft van de vorige eeuw. Op de tafel stond een laptop. Een salontafel ontbrak.

Boeken waren er ook niet en de vloer en het plafond van de ruimte waren, net als bij haar vader, licht blauwgrijs geschilderd. Twee grote witte rijstpapieren bollen boven het zit- en het eetmeubilair zorgden voor de verlichting. De wanden waren zo goed als leeg. Boven het televisietoestel hing een ingelijste schets van een languit liggend naakt en bij de eettafel een wel twee meter hoge smalle foto van Chrysler Building in New York.

Gerda Kooiman had ietwat afzijdig plaatsgenomen op een van de eettafelstoelen en Daaf Goeman bleef aarzelend staan tot Merel met een vage glimlach naar de tweede bank wees.

‘Ik kende je vader,’ zei hij aarzelend toen hij zat. ‘Van gezicht tenminste. Ik zag hem wel eens in het café, maar ik heb hem geloof ik nooit echt gesproken. Ik begreep dat jij hem hebt gevonden?’

Ze knikte.

‘Ik had hem een paar keer gebeld, maar hij nam niet op. Toen ben ik bij hem binnen gaan kijken. Ik heb een sleutel.’

‘Zag je hem vaak?’

‘Een paar keer per week. Hij liep ‘s morgens vaak even bij me binnen voordat hij naar zijn werk ging. Was het een ongeluk?’

‘Ik ben bang van niet.’

‘Mijn God,’ zei ze geschrokken naar haar moeder kijkend. ‘Bedoel je dat hij vermoord is?’

‘Dat nou ook weer niet. Dat zou op opzet wijzen en daar ziet het niet naar uit.’

‘Maar wat is er dan gebeurd?’

‘Dat is moeilijk te zeggen. Hij heeft waarschijnlijk iemand open gedaan en ruzie gekregen. Echt gevochten is er niet. Het lijkt er

voorlopig op dat hij een duw heeft gekregen en ongelukkig terecht is gekomen.’

‘Maar er is ook geen hulp gehaald.’

‘Nee, in tegendeel. Toen zijn bezoeker zag dat het mis was heeft hij hem opzij getrokken en is hij langs hem heen de trap op naar boven gegaan.’

‘Naar boven? Waarom? Was het een inbreker?’

‘Dat is erg onwaarschijnlijk.’

‘Is er iets gestolen?’

‘Dat weten we niet zeker, maar het lijkt er in ieder geval op dat zijn laptop verdwenen is.’

Merel keek hem stomverbaasd aan.

‘Zijn laptop?’

‘Tenzij hij die op de redactie heeft laten staan. Is dat eigenlijk denkbaar?’

‘Dat kan ik me nauwelijks voorstellen,’ zei ze haar hoofd schuddend. ‘Hij werkte vaak thuis, ook in het weekend. Hij had dat ding eigenlijk altijd bij zich. Maar waarom zou iemand zijn laptop nou stelen.’

‘Ik weet het niet. Hij was journalist, misschien was hij ergens mee bezig.’

Ze keek hem aan, maar reageerde niet.

‘Denk je dat dat kan?’ drong hij aan. ‘Dat het iets met zijn werk te maken heeft? Met iets wat hij op het spoor was? Vertelde hij daar wel eens over?’

‘Nee. Eigenlijk nooit.’

‘En heeft hij ook nooit gezegd dat hij bedreigd werd omdat hij iets over iemand in de krant had geschreven?’

Ze haalde haar schouders op.

‘Nee, ook niet. Maar dat wil niet zeggen dat dat nooit is gebeurd. Hij had een scherpe pen.’

‘Ik weet het.’

‘Vooral in zijn columns nam hij geen blad voor zijn mond en dat heeft vast niet iedereen hem in dank afgenomen. Ik denk dat er nogal wat politici en ambtenaren zijn die zijn bloed wel konden drinken. En projectontwikkelaars niet te vergeten, daar had hij het helemaal niet op begrepen. Die vernielden de stad, vond hij. Zijn stad.’

Ze keek hem ongelovig aan.

‘Maar dit geweld? Wie doet zoiets nou? Ik weet het niet. Wat denk jij mam?’

Bij de laatste woorden had ze zich naar haar moeder gedraaid.

Gerda Kooiman trok haar mondhoeken naar beneden en schudde haar hoofd.

‘Ik weet het ook niet,’ antwoordde ze. ‘Ik heb hem daar vroeger nooit over gehoord; dat hij bedreigd werd of zoiets, bedoel ik.’

‘Hoe lang bent u eigenlijk al van hem gescheiden?’ vroeg Daaf Goeman haar.

‘In oktober zeven jaar.’

‘Dus u weet niet zoveel meer af van het leven dat hij op het moment leidde, neem ik aan.’

‘Nee.’ Ze maakte een hoofdgebaar naar haar dochter. ‘Daarvoor kunt u beter bij háár terecht, of bij Iedje.’

‘Wie is Iedje?’

‘Ida Suyver, zijn liefje.’

‘Hè, toe nou mam, kun je dat niet anders zeggen?’

‘Heb je een beter voorstel?’

Het klonk bits. Merel Drijver reageerde niet en wendde zich gegeneerd weer tot Daaf Goeman.

‘Ze hebben een soort latrelatie,’ zei ze. ‘Ze woont drie huizen bij hem vandaan. Ze zijn collega’s. Waren collega’s.’

Het laatste kwam er treurig uit.

Daaf Goeman vroeg zich af of Ida Suyver wellicht de vrouw was die hij regelmatig in het café aan Drijvers zijde had gezien.

‘Zit ze ook bij de Kennemer?’

‘Nee, bij Elsevier.’

‘Het weekblad?’

‘Ja, op de redactie Stijl.’

‘Wat mag dat wezen?’

‘Lifestyle. Kunst, mode, eten, reizen. Dat soort dingen.’

‘En trokken ze al lang met elkaar op?’

‘Sinds zijn scheiding, geloof ik.’

‘Vóór onze scheiding al,’ corrigeerde haar moeder haar, ‘dat weet je best.’

Daaf Goeman keek met een schuin oog naar Gerda Kooiman en zag dat hij zich met Ida Suyver op een pijnlijk terrein had begeven. Elk aan de vriendin van haar ex-man gewijd woord leek haar woedend te maken. Ze tikte ongeduldig met de nagel van haar

rechter middelvinger op het tafelblad.

‘Zijn er in de privésfeer nog mensen die een hekel aan hem hadden?’ vroeg hij, zich weer tot Merel Drijver wendend.

‘Ik weet het niet. Ik geloof trouwens niet dat hij het daar gauw met mij over zou hebben. Dat zou je inderdaad beter aan Iedje kunnen vragen.’ Ze dacht even na. ‘Of aan Jan Bolhuis misschien.’

‘Wie is dat?’

‘Een vriend. Zijn beste, denk ik. Ze kennen elkaar al sinds de lagere school. Jan woont ergens in Bloemendaal of Overveen. Ze hebben samen in Utrecht gestudeerd. Hij is ook journalist.’

Gerda Kooiman had daar weinig aan toe te voegen.

Toen Daaf Goeman dezelfde vraag aan haar stelde haalde ze haar schouders op.

‘Ik heb geen idee,’ zei ze.

3

Govert Drijvers laptop wilde niet boven water komen.

Op de redactie van de krant was hij niet gevonden en ook niet in de auto van de dode journalist.

‘Het ziet ernaar uit dat hij echt gestolen is,’ zei Daaf Goeman.

Hij bracht verslag uit bij Jaap Vrolijk, die, zoals wel vaker, zijn aandacht verdeelde tussen zijn ondergeschikte en zijn smartphone.

De hoofdinspecteur was een vroege veertiger en wat je noemt een mooie man. Hij had een jongensachtige kop met dik blond haar zonder een spoortje grijs. Hij was altijd onberispelijk gekleed in bij voorkeur grijze driedelige kostuums en droeg effen rode of donkerblauwe stropdassen op zijn smetteloos witte overhemden.

Daaf Goeman kon goed met hem overweg.

Het enige probleem met zijn baas was dat hij onderhevig was aan onvoorspelbare humeurwisselingen. Jovialiteit kon hij onverwacht inwisselen voor bijtend cynisme, waardoor zijn ondergeschikten zich zelden bij hem op hun gemak voelden. Daaf Goeman had in de loop der jaren echter ontdekt dat in dezelfde, zij het iets gematigder toonzetting gestelde reacties het beste antwoord waren op zijn soms erg neerbuigende opmerkingen. Je zou kunnen zeggen dat Vrolijk cynisme als zijn eigen specialiteit beschouwde, maar niet vies was van daartegenover gestelde ironie.

‘Als hij, wat ik denk, bij hem thuis gestolen is, is dat een belangrijk gegeven,’ ging Daaf Goeman verder. ‘Maar als het op de redactie van de krant is gebeurd kan het ook gewoon een gelegenhedsdief zijn geweest. Een collega, om maar eens wat te noemen. Of een schoonmaker.’

‘En dat weet je dus niet,’ zei Jaap Vrolijk van het scherpje naar hem opkijkend.

‘Nee, maar het is sowieso verdomd belangrijk dat we hem terug

vinden. Volgens zijn dochter was Govert Drijver met het apparaat getrouwd. Er kunnen dingen op staan die ons een eind verder helpen.’

Jaap Vrolijk knikte, richtte zijn blik weer op zijn toestel en was een moment met zijn touchscreen in de weer.

‘Voorlopig is er genoeg routinewerk te doen,’ zei de inspecteur enigszins geërgerd. ‘Van Rijswijk gaat als het sporenonderzoek op de plaats delict afgerond is aan de slag met zijn internetprovider en zijn telefoon. We richten ons gelijktijdig op de krant en Christel Bruins is inmiddels al begonnen met het buurtonderzoek.’

‘Lukt het weer een beetje met haar?’

‘Met Bruins? Ik zou niet weten waarom niet.’

‘Zit zij niet in de weg?’

Daaf Goeman trok zijn schouders op.

‘Nee hoor.’

‘Zij’ was Helen. Helen Delfgauw. Al bijna drie jaar zijn vriendin, partner vond hij eigenlijk een beter woord. Ze had Nederlands gestudeerd maar kon daar tot nog toe, behalve in het onderwijs, geen emplot in vinden.

In lesgeven had ze vooralsnog geen zin en daarom werkte ze, in afwachting van vaster omlijnde plannen, bij de stadsbibliotheek achter de informatiebalie waar ze digibeten uitlegde hoe het steeds verder geautomatiseerde uitleensysteem van de instelling werkte. Dat deed ze met een warme alt die in perfecte harmonie was met haar verschijning.

Met die verschijning was het begonnen, want zodra hij haar had gezien was Daaf Goeman verkocht.

Helen was een chique schoonheid met een klassiek gezicht dat verre Italiaanse wortels deed vermoeden. Ze had lang donker haar met grote krullen en haar bruine ogen leken op een dromerige kijk op de wereld te wijzen.

Hij vond haar adembenemend.

Teneinde met haar in gesprek te geraken had hij zich een dag later op een stil uur aan haar balie gemeld en zich onhandiger voorgedaan dan hij was. Ze had hem al snel doorgehad en geamuseerd op zijn plaats gezet. Het gesprek waarin ze vervolgens raakten had na tien minuten geresulteerd in zijn uitnodiging voor een drankje na werktijd. Tot zijn verrassing had zij daarmee

ingestemd en tot zijn stomme verbazing waren ze diezelfde avond laat behoorlijk aangeschoten bij hem thuis in de twijfelaar terecht gekomen.

Drie maanden later was ze ingetrokken in zijn appartement aan het Korte Spaarne. Dat was goed gegaan tot december van het vorig najaar.

Daaf Goeman had Helen toen gebeld om aan te kondigen dat hij, in verband met een complicatie in een lopend onderzoek, pas laat thuis zou zijn. Ze had hem gezegd dat het niet hinderde omdat ze had afgesproken die avond in Leiden met haar oude jaarclub op stap te gaan en daarna een nachtje over te blijven bij een van haar studievriendinnen.

Hij had het vreemd gevonden omdat ze hem niet had gezegd dat er zoiets stond aan te komen, maar verder had hij er eigenlijk niet bij stilgestaan.

Twee weken later was er echter iets vergelijkbaars voorgevallen. Deze keer zou ze met een andere vriendin in Amsterdam naar de schouwburg gaan en ook daar een nacht overblijven.

Een mengsel van achterdocht en jaloezie had hem ertoe aangezet haar te volgen toen ze, opnieuw een week later, op zaterdag bij haar ouders in Alkmaar op bezoek zou gaan en daar ook weer zou blijven slapen. De achtervolging op die zaterdagavond was niet bij het station geëindigd, maar voor een huis in het Ripperdapark waarvan hij verdomd goed wist wie daar woonde. De gretigheid waarmee Christel Bruins haar had begroet had geen twijfel laten bestaan over hun verdere intenties.

Daaf Goeman was er inmiddels al rekening mee gaan houden dat Helen vreemd ging, maar dat het om een vrouw ging kwam als een donderslag bij heldere hemel.

Het was nota bene de tweede maal dat hem dat overkwam.

Toen hij twintig was had hij een half jaar samengewoond met Sophie. Tot ook zij plotseling uit de kast kwam en op stel en sprong bij hem vertrok. Hij was er een half jaar lang volledig door van de kaart geweest.

En nu dit!

Van hetzelfde laken een pak.

En met Christel Bruins nota bene.

Dat uitgerekend zijn naaste collega haar uitverkorene was had hem extra woedend gemaakt. Hij haatte achterbaksheid, en daar

droop de affaire van, want er moest veel organisatie aan de heimelijke ontmoetingen vooraf zijn gegaan. Net zoals Helen hèm enkele malen om de tuin had geleid moest Christel Bruins ook telkens haar eigen partner op de een of andere manier uit de buurt hebben gemanoeuvereerd.

Toen Helen zondagavond thuis kwam had hij, voor zover dat mogelijk was, normaal tegen haar gedaan. De volgende ochtend echter was hij bij aankomst op het bureau direct naar de werkplek van zijn ondergeschikte gelopen en had haar zonder enige inleiding een harde klap vol in het gezicht gegeven. In die klap had al zijn frustratie samengebonden gezeten.

Het totaal verraste slachtoffer was achterover op haar bureau gevallen, maar bleek, afgezien van een rode striemplet op haar wang en kaak, verder geen fysieke schade te hebben opgelopen.

Er waren buiten de hoofdinspecteur op dat moment geen anderen op de afdeling geweest en mede daardoor had geduldig gesus van Jaap Vrolijk kunnen voorkomen dat Christel Bruins een officiële klacht had ingediend. Ze had uiteindelijk zelfs spijt betuigd dat ze het uitgerekend met Helen had aangelegd en beloofd dat het bij deze ene keer zou blijven.

Dat van die ene keer had Daaf Goeman echter niet geloofd. Hij was ervan overtuigd dat het om tenminste driemaal ging.

Helen had hem 's avonds geheel in tranen óók bezworen dat er zaterdag geen sprake was geweest van een reprise. Ook toen hij haar haar recente overnachtingen in Leiden en Amsterdam voor de voeten wierp was ze daarbij gebleven.

Ze had hem gesmeekt te accepteren dat het allemaal niet betekende wat hij dacht. Dat ze het spoor korte tijd volledig kwijt was geraakt en de empathie totaal verkeerd had ingeschat die Christel Bruins had betoond op de feestjes waar ze haar had ontmoet.

Daaf Goeman herinnerde zich nu dat de twee daar inderdaad regelmatig lange gesprekken hadden gevoerd terwijl haar partner en hijzelf zich met anderen vermaakten.

Toen hij haar vroeg waarom ze, anders dan alleen maar om met haar in het nest te duiken, een nacht bij zijn collega had doorgebracht, was ze opnieuw in tranen uitgebarsten. Ze wist het niet, herhaalde ze telkens weer. Het was haar overkomen.

Ze had hem bezworen dat ze hetero was en uiteindelijk had hij

haar verklaring geaccepteerd omdat hij koste wat het kost hun relatie had willen redden. In zijn hart was hij er echter van overtuigd gebleven dat er tussen haar en Christel Bruins meer aan de hand was geweest.

Het was gaan vreten.

De kwestie had de werkrelatie met zijn collega grondig verpest. Die was vroeger vriendschappelijk geweest, maar de affaire en de oplawaai naar aanleiding daarvan hadden daar een abrupt einde aan gemaakt. Er heerste een constant voelbare onderlinge spanning die zich regelmatig manifesteerde in onvriendelijkheden over en weer.

Veel erger was het dat ook in zijn relatie met Helen de klad was gekomen. In het begin hadden ze samen nog min of meer open over hun crisis gepraat, maar dat was steeds minder geworden en uiteindelijk waren ze ermee gestopt.

Ze waren afstandelijker geworden.

De fysieke component was in hun omgang altijd belangrijk geweest. Het ging daarbij niet eens zozeer om het vrijen op zich als wel om kleine terloopse aanrakingen. In het voorbijgaan bijvoorbeeld. Of 's ochtends en 's avonds voor de wastafel bij het tandenpoetsen. Dat was voorbij en gevrijd werd er nog slechts sporadisch en plichtmatig en als het gebeurde had hij altijd die twijfels over haar werkelijke geaardheid weer gevoeld.

Daaf Goeman vond dat onheilspellend.

Hij probeerde manmoedig de atmosfeer te verbeteren maar wist niet hoe hij het vertrouwen en de onderlinge tederheid in hun relatie terug moest brengen.

Helen en hij leken langzaam en haast onafwendbaar uit elkaar te drijven.

Daaf Goeman schrok op uit zijn mijmeringen.

'Ik geloof dat het redelijk goed gaat,' voegde hij aan zijn eerdere ontkenning toe. 'Professioneel tenminste.'

Het was de eerste keer dat Vrolijk op het voorval terugkwam. Daaf Goeman was hem nog steeds dankbaar voor zijn verzoenende interventie van destijds. Als die er niet was geweest had het er waarschijnlijk slecht voor hem uitgezien.

De hoofdinspecteur legde zijn smartphone op zijn bureau en keek hem schattend aan, alsof hij hem niet geloofde.

‘Als ik je zo hoor zag het er dus uit als een ongeluk,’ zei hij.
‘Als een uit de hand gelopen ruzie.’

Daaf Goeman was blij dat hij van onderwerp veranderde.

‘Ik denk het wel. Wat geduw en getrek in dat halletje en een ongelukkige valpartij. Alleen die laptop, hè. Als die bij dezelfde gelegenheid gestolen is was het niet zómaar een ruzie.’

‘En ook geen ruzie in de privésfeer, zou ik zeggen.’

‘Waarschijnlijk niet. Ik denk trouwens dat hij genoeg vijanden had búiten zijn privésfeer. Lees je zijn columns wel eens?’

‘Af en toe.’

‘Nou, als je daarin op de korrel wordt genomen ben je nog niet jarig. Kun je je Iependaal nog herinneren, die stadsarchitect?’

‘Ik geloof het wel, ja. Die hebben ze er toch uitgegooid?’

‘Klopt. Een jaar of vier, vijf geleden als ik me het goed herinner. Ik weet niet meer hoe het precies zat, maar hij had iets onfrs gedaan. Machtsmisbruik, daar kwam het geloof ik op neer. Toen Drijver erover schreef was het met Iependaal gedaan. En er is nog meer geweest. Ik kan me nu niet precies herinneren wát, maar dat waren ook dingen op het stadhuis. Drijver had daar volgens mij een paar bronnen zitten die altijd precies van de hoed en de rand weten.’

Daaf Goeman zweeg even, trok toen zijn lippen strak en schudde twijfelend zijn hoofd.

‘Ik weet het niet,’ ging hij verder. ‘Ik kan me best voorstellen dat zo’n corrupte klootzak als Iependaal zijn gram bij hem komt halen. Maar na vier jaar nog?’

‘Voor de hand ligt het niet, maar je kunt het ook niet uitsluiten.’

‘Dat doe ik ook niet. Ik ga natuurlijk met hem praten en ik zal in het archief van de krant nazoeken waar die andere affaires precies over gingen. Ik denk trouwens niet dat de oplossing dáár ligt. Het ligt veel meer voor de hand dat het om iets gaat waar hij nú mee bezig was. Iets nieuws of misschien een nieuwe streek van iemand die hij al eerder op de korrel heeft gehad. Iets wat nog niet in de krant heeft gestaan, bedoel ik, en wat iemand heel erg graag ook uit de krant wilde houden.’

‘Die verdwenen laptop zou daar ook op kunnen wijzen.’

‘Zeker. Wat ik al zei: daar kan allerlei informatie op hebben gestaan.’

Vrolijk reageerde niet en keek weer even in gedachten naar zijn

smartphone.

‘Op welk spoor ga je zitten?’ vroeg hij na een tijdje.

‘Voorlopig wil ik beide opties open houden: privé èn zakelijk. Ik heb om te beginnen al een afspraak met Drijvers hoofdredacteur gemaakt. Verder weet ik het nog niet precies. Er zal natuurlijk ook met zijn collega’s gesproken moeten worden en ik zal, zoals ik net al zei, zijn oude columns en artikelen lezen. Zijn dochter vertelde me trouwens dat hij een boezemvriend had. Ook een journalist. Daar ga ik ook maar eens mee praten. Wie weet wat dat oplevert. Misschien hebben ze wel ervaringen uitgewisseld.’

‘En privé?’

‘Ik kom net bij zijn dochter vandaan. Ze heeft vanmorgen zijn lichaam ontdekt. Ze is beeldhouwer. Drijvers ex zat daar trouwens ook. Haar moeder dus. Die deed nogal zuur over zijn huidige vriendin. Ook al een journalist, maar dan uit de softe hoek, design en wonen en zo. Daar had hij tijdens hun huwelijk al wat mee, schijnt het. Er zit daar dus over en weer ook wel wat chagrijn, maar dat is nogal doorsnee voor zover ik het nu kan beoordelen. Ze geloven trouwens geen van beiden dat het iets in de privésfeer is geweest.’

‘En jij?’

‘Ik weet het niet.’

Daaf Goeman keek op zijn horloge en stond op.

‘Half vier,’ zei hij. ‘Ik ga eerst maar eens in zijn huis rondkijken. De TR zal daar onderhand wel klaar zijn.’

Waar de zeven toeschouwers voor het huis van Govert Drijver op wachtten was onduidelijk, want het lichaam van de dode journalist was al uren geleden afgevoerd en veel ander spektakel zat er niet in.

De agent stond nog op wacht voor de tent en beneden in het halletje werd het sporenonderzoek afgerond door de laatste twee mensen van de Technische Recherche.

De snelheid waarmee het werk op de plaats delict was gedaan wees op efficiëntie en Daaf Goeman nam voetstoots aan dat Frans van Rijswijk met zijn twintig jaar ervaring niets essentieels over het hoofd had gezien. Zijn verslag zou degelijk, uitgebreid en vooral weer heel erg saai zijn.

Hij keek nog eens peinzend naar de onheilsplek en vroeg zich, net als bij zijn eerdere bezoek, af wat er gisternacht gebeurd kon zijn.

Govert Drijver had geen intercom en ook geen camera gehad, maar in de voordeur van het bovenhuis was op ooghoogte een rozetvormig ruitje opgenomen. Buiten was het weliswaar donker geweest maar schuin voor het huis stond een straatlantaarn. De journalist had, als hij de trap was afgelopen, dus waarschijnlijk wel kunnen zien wie er had aangebeld. Het was natuurlijk ook denkbaar dat hij het ouderwetse trekkoord had gebruikt om de deur van bovenaf te openen en daarna pas de trap was afgelopen.

Wat kon je daaruit afleiden?

Dat hij geen afgesproken visite verwachtte? Daar leek het wel op, want als dat wèl het geval was geweest was de kans groot dat hij boven was gebleven en het bezoek had uitgenodigd zich daar bij hem te voegen.

Hoe het ook zij: hij was in ieder geval naar beneden gegaan en

had daar waarschijnlijk een paar woorden met zijn bezoeker gewisseld.

En toen was het misgegaan.

Eén van de twee, waarschijnlijk Drijver zelf, had iets teveel gezegd en de vlam was in de pan geslagen. Toen was het gebeurd.

Of was het toch anders gegaan?

Zou het ook zo kunnen zijn, vroeg hij zich af, dat Govert Drijver zijn belager eerst boven had ontvangen en dat het juist uit de hand was gelopen toen hij hem later weer uitliet?

Theoretisch was het denkbaar, maar hij kon zich niet goed voorstellen hoe het moest zijn gegaan. Ging je in dat geval ook helemaal mee tot aan de voordeur? En waarom zou je trouwens na een eerder boven gevoerd gesprek pas beneden ruzie krijgen?

Hij schudde zijn hoofd. Het zòu zo kunnen zijn gegaan, maar zijn gevoel verzette zich ertegen.

Dat het om een man ging lag voor de hand.

Govert Drijver was weliswaar niet bijzonder groot en stevig geweest, maar het was erg onwaarschijnlijk dat een vrouw hem zodanig uit balans zou kunnen krijgen dat hij de val zou maken die hij kennelijk had gemaakt.

Een man die waarschijnlijk niet had aangekondigd dat hij langs zou komen. Waarschijnlijk, want helemaal zeker was dat niet. Het onderzoek van Drijvers telefoon zou er waarschijnlijk ook geen uitsluitsel over geven. Een journalist telefoneerde ongetwijfeld vele malen per dag, ook in het weekend, en er moesten meer aanwijzingen zijn wilde iemand die kort voor zijn dood met Drijver had gebeld zich daarmee verdacht maken.

Hij hoefde trouwens niet eens zo heel kort van tevoren gebeld te zijn, dacht Daaf Goeman. Hoewel ook weer niet te lang, want dan liep de dader het risico dat Govert Drijver de afspraak in zijn agenda had genoteerd. En dat was te achterhalen. Een papieren agenda hadden ze dan wel niet gevonden, maar er zat er vast een op de iPhone.

Boven was het inmiddels uitgestorven en het viel Daaf Goeman opnieuw op hoe aangenaam leeg het er was.

Hij liep de woonkamer in en keek in de boekenkast.

Govert Drijver was een fictielezer, zag hij, met een voorkeur voor Nederlandse literatuur. Mannelijke auteurs vooral, vrouwen

ontbraken zo te zien.

De onderste schap van de drie meter brede kast stond helemaal vol met muziek. Veel cd's maar ook een groot aantal ouderwetse langspeelplaten waarvoor hij zelfs nog een bejaarde Oost-Duitse Lenco pick-up had staan. Jazz uit de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw leek in de collectie de boventoon te voeren.

Veel bijzonders stond er verder niet in de kast. Op drie blikken Ikea-dozen na. Hij pakte ze van de schap en zette ze op de tafel om te kijken wat erin zat. Het was de rommel die normaal in dergelijke dozen zit: dingen die je ooit weg zou gooien, maar nu nog even niet.

Administratie, brieven en dergelijke waren mee naar het bureau genomen. Bankafschriften hadden ze niet aangetroffen, wat erop wees dat Drijver, net als de meeste mensen, inmiddels op het internet bankierde.

Dat bracht hem weer bij de laptop. Bij de verdwenen laptop. Hij vroeg zich opnieuw af wat dat kon betekenen. Waarschijnlijk was het toch gegaan om de informatie die daarop stond of er volgens de dader op zou kunnen staan. Het was de vraag of ze dat ding ooit nog terug zouden vinden.

Hij had Christel Bruins inmiddels gevraagd te achterhalen bij welke bank Govert Drijver zat en daar zijn rekeningen op te vragen om die door te spitten. Hij had niet het gevoel dat het veel op zou leveren, maar dat onderdeel van het onderzoek overslaan kon nu eenmaal niet.

Hij liep de overloop op en de keuken in.

Die was goed geoutilleerd en zag er voor een mannelijke vrijgezel schoon en opgeruimd uit.

Drijver was een wijnrinker zag hij, want tegen de wand naast het aanrecht stond een hoog rek met zeker veertig flessen, vooral rode, en in een doos ernaast stonden acht lege.

Daaf Goeman keek in de koelkast. Er stonden een halfvolle fles jenever en een paar pipjes Grolsch in de deur en op de schappen verder vooral van die kant-en-klare maaltijden van Albert Heijn. Drijver had, concludeerde hij, net als hijzelf toen hij nog alleen was, waarschijnlijk meer gebruik van de magnetron gemaakt dan van zijn kookplaat en zijn elektrische oven.

Het toilet sloeg hij over en hij liep de trap op naar de zolderetage.

Die was laag en smal.

Tegenover de trap was een kleine, ook al zo nette badkamer met een douche, een wastafel en een tweede toilet.

Aan de voor- en de achterzijde lagen slaapkamers.

De kamer aan de achterzijde deed kennelijk vooral dienst als kleedkamer. Daar hingen Drijvers pakken en broeken. In het zicht, omdat de schuine kap geen ruimte bood voor kasten. Er stond ook een eenpersoons bed, maar dat werd vooral gebruikt als uitlegruimte voor truien, overhemden, sokken en ondergoed. Onder het bed stonden zes paar schoenen. Voor Drijvers doen zag het er eigenlijk nogal slordig en ongeorganiseerd uit.

In de voorkamer zag hij een onopgemaakt tweepersoons bed met twee eenpersoons dekbedden. Dat bed, dacht Daaf Goeman te zien, was recentelijk door twee personen beslapen.

Gisternacht schatte hij in, maar hij realiseerde zich direct dat dat helemaal niet zo hoefde te zijn. Govert Drijver kon op elk uur van de dag het bed met zijn geliefde hebben gedeeld. Hij was vrijgezel en hoefde niet beducht te zijn voor een onverwacht opduikende echtgenote of plotseling binnenrennende kinderen.

Wat betekende dat?

Zou hij, nadat hij de liefde hadden bedreven, en afscheid van zijn bedgenote had genomen opnieuw bezoek hebben gekregen? En ditmaal bezoek met geheel andere plannen?

Hij keek nog eens goed en boog zich om aan het voorste dekbed te ruiken. Het ademde een lichte lijflucht uit. Mannelijk, taxeerde hij. Govert Drijver.

Vervolgens liep hij om het bed heen en snoof daar opnieuw. Hij rook een verre zweem van fruit. Van appels of abrikozen. Het was in ieder geval duidelijk een vrouwengeur.

‘Ida Suyver?’ vroeg Daaf Goeman zich hardop af.

Hij bedacht dat de journaliste maar een paar deuren verderop woonde.

Hij keek op zijn horloge en zag dat het kwart voor vier was. Waarschijnlijk zat ze nog op haar werk. Zou ze trouwens al weten wat er met Govert Drijver was gebeurd?

Daaf Goeman belde naar Frans van Rijswijk en vroeg of hij Drijvers iPhone bij de hand had en haar nummer wilde opzoeken.

Even later kreeg hij haar te spreken.

Ze klonk zakelijk, maar dat kon best door de telefoonverbinding komen.

Merel Drijver had het slechte nieuws enkele uren daarvoor al doorgebeld, zei ze, en ze stond nu op het punt een taxi naar het vliegveld te nemen.

‘Gaat u dan weg?’ vroeg Daaf Goeman verbaasd.

‘Nee, ik kom terug,’ antwoordde ze. ‘Ik ben al een paar dagen in Milaan voor een shoppingreportage.’

Toen hij het contact verbroken had keek Daaf Goeman nog eens naar het bed. Hij vroeg zich af met wie Govert Drijver daar het laatst gelegen had.